

ПРАЗНИК НА РОЗАТА В КАРЛОВО

интервюто с г-жа Иванка Балтова е проведено от доц. д-р Емилия Великова

Иванка Балтова е завършила Полувисш институт за културно-просветни кадри, профил „музика“ в гр. Хасково; „Управление на културата“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ специалност „журналистика и библиотекознание“; школа за диригенти на школувани хорове. През целия си професионален път е работила в читалище. Участник е в трио „Импресия“, в смесен хор и камерна формация за школувано пеене, ръководител на вокална група „Детелина“. След пенсионирането си, г-жа Балтова продължава да се занимава с обществена дейност, както в Карлово, така и в родното си село Каравелово. Лауреат е на редица международни и национални музикални конкурси и фестивали.

Госпожо Балтова, като един от организаторите на културния живот в град Карлово, разкажете от кога се провежда при вас красивия *Празник на розата*.

Празникът се празнува за първи път през 1903 г. Като център на розопроизводство и преработка на розовия цвят Казанлък и Карлово се славят далеч преди Освобождението. Дълги години това е само поминък, но едва през 1930-те години розовите градини, красивата природа и архитектурата и местната розова индустрия се осъзнават като атрактивни неща, които предизвикват интереса на български и чуждестранни туристи. Празникът редовно се празнува в Карлово още след края на Първата световна война. Първоначално след реставрирането на родната къща на Васил Левски дните 31 май и 1 юни (Петдесетница и Свети дух) се празнуват в Карлово като Ден на Левски и в града се организира голям народен събор, в който участват много хора от цялата страна. По този повод се споменава и мястото на Казанлък като част от Розовата долина. Любопитен момент от тържествата тогава ни представя Никола Станев в свой пътепис от 1936 г.: “През тия дни Карлово е най-красиво, тогава става и беритбата на розите. Карловското поле се вълнува като море, чиято повърхнина премята ту розови ниви, ту ментови градини... Въздухът е лек и препълнен с аромата на разни лечебни и полски цветя. Пътниците пристигат с влакове, коли в непрекъснати редици. Те се насочват веднага към църквите, Паметника на Апостола и към площада на пазара до градския часовник. Навред по улиците безкрайни венци от рози, окачени по стълбове, прозорци, порти и балкони, домовете са украсени както църквите и площадите. Пъргави момчета и момичета, облечени празнично, с венци на глави, държат в ръка големи кошници с разноцветни рози и засмяно подават безплатно на всеки гостенин, като го поздравяват с Добре дошли.”

Какво включва програмата на празника в наши дни?

Празникът се провежда в последния съботен ден на месец май, когато розоберът в долината е в силата си. Денят има празничен, забавно-развлекателен характер. Програмата включва:

- 1) Ритуал „Розобер“: в него участват колективи за любителско творчество – кукери, певчески и танцови групи за автентичен фолклор, новата Царица на розите, 6 малки сподвижнички. В розовите градини се осигурява възможност туристите сами да участват в процеса.
- 2) Шествие на Царицата на розите: то тръгва от розовите градини, преминава по улиците на град Карлово и стига до централния площад, където на специална сцена продължава културната програма.
- 3) Празник в Розовата долина: включва официална церемония по откриването на Празника и богата фолклорна програма.
- 4) Демонстрация на розоварене и дегустация на продукти от роза: в Историческия музей в града, пред гости и граждани се демонстрира процесът на розоварене от началото на миналия век.
- 5) Весел детски следобед: като иновативна проява тук се организира детски конкурс „Мини мис Роза“. В него участват деца на възраст от 4 до 8 години.
- 6) Празнично забавно веселие: това е вечерната програма, с която приключва Празникът на розата в Карлово. За гражданите и гостите на града е осигурена богата и разнообразна забавно-развлекателна програма.

Кое е лицето на Празника на розата?

Това е Царицата на розите, която от 1992 година вече се избира с конкурс. Участие в него вземат красиви и интелигентни девойки от Карловска община на възраст от 18 до 23 години, които се представят само със спортни и официални облекла. През цялата година новоизбраната Царицата на розите активно участва в мероприятията на Община Карлово.